

[Hassing-Jørgensen.]

1938 om Statslaan til særlige Foranstaltninger, 29,4 Mill. Kr., Udlaan til den kommunale Laanefond 28,5 Mill. Kr., og Beskæftigelsesfonden 13,5 Mill. Kr.

Dette er altsaa Aktivposterne.

Gaar man saa over til Passivpost E, som hedder „Særlige Statsforskrivninger“, viser det sig, at de Poster, som skulde korrespondere med de Udlaan, jeg nævnte, ikke er særlige Forskrivninger, men almindelige Statslaan. Med Undtagelse af Posten den kommunale Laanefond er det heller ikke de samme Beløb. Udlaan vedrørende Landbrugets Gæld er paa 105,2 Mill. Kr., men Statslaanet, det saakaldte Gældssaneringslaan, er paa 109,7 Mill. Kr.; de særlige Foranstaltninger — antagelig de saakaldte Beredskabsindkøb af Varer — beløber sig til 29,4 Mill. Kr., medens Statslaanet er paa 68 Mill. Kr., og til Beskæftigelsesfonden svarer ikke noget Statslaan eller nogen Forskrivning.

Der bestaar overhovedet ikke nogen som helst organisk Forbindelse mellem disse Aktiv- og Passivposter. Det drejer sig her slet ikke om særlige Statsforskrivninger, som Tilfældet er med Hensyn til Nationalbanken og Hypotekbanken, men om ganske almindelige Statslaan, der forrentes og amortiseres efter den fastlagte Plan uden Hensyn til, hvorledes Udlaanene afdrages, og for Beredskabslaanets Vedkommende uden Hensyn til, at Varenne forbruges. Disse Statslaan kan nok siges at være optaget i bestemte Anledninger, men dette gælder praktisk talt ethvert Statslaan. Det er derfor urimeligt ikke at opføre dem under den almindelige Statsgæld, hvilket baade vilde være det nemmeste og giver det klareste Billede.

Derved naar man til, at den almindelige Statsgæld andrager, ikke som af den højtærede Finansminister angivet 1 159, men 1 365 Mill. Kr.

Jeg ser med Tilfredshed, at der er foretaget en Omarbejdelse af Jordfondens Status. Køb og Udstykning af saa betydelige Arealer kan selvfølgelig ikke gaa lige op, men om der havde været Tab eller Gevinst, kunde man hidtil ikke se af Jordfondens Regnskab. Nu kan man se det, nu konstateres det, at der indtil den 31. Marts 1941 har været et Tab paa 8 Mill. Kr., som foreslaas afskrevet i 1941—42. Jeg henstiller, at man nu ogsaa omarbejder Jordfondens Driftsregnskab, som er ganske misvisende og uforstaaeligt.

Endelig maa jeg udtale min Forundring over den Postering, som har fundet Sted

paa det seneste Statsregnskab, nemlig at Grundforbedringsfonden er blevet udskilt fra Formuekontoen og opført som et særskilt Passiv. Det drejer sig om 23 Mill. Kr., hvormed Formuen er formindsket, saaledes at den nu opføres med 400 Mill. Kr. i Stedet for 423 Mill. Kr.

Vi har adskillige Fonds, Jordfonden, Statslaanefonden o. s. v., som er oprettet af Statens Midler, men da de jo ejes af Staten, henregnes de til dens Formue. Jeg kan ikke se, hvad der nu skulde begrunde, at de til Grundforbedringsfonden henlagte Midler undrages Statens Formue. Det er i øvrigt et Forhold, som minder stærkt om Radiospredningsfonden, kun med den Forskel maaske, at Oprindelsen til Radiospredningsfonden er noget anderledes.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har i sin Finanslovtale fremsat nogle interessante Bemærkninger om, hvilke Hensyn man skal tage ved Bedømmelsen af Statens finansielle Situation: Man maa ikke ensidigt hæfte sig ved de aflagte Regnskaber, heller ikke udelukkende se paa det kommende Aars Finanslovsforslag i Forbindelse med de mægtige Opgaver, der vil melde sig; der maa være Forbindelse mellem Finanspolitikken og den almindelige økonomiske Politik, og endelig maa man søge at udjævne Konjunkturperioderne ved at regere med Underskudsbudgetter og Optagelse af Laan i Depressionstider og med Overskudsbudgetter og stærkt øgede Skatter under Højkonjunkturer; man maa saaledes ændre Kravet om Balance i det enkelte Aar til at være et Krav om Balance paa Driftsbudgettet over en længere Periode.

Ja, der ligger utvivlsomt megen Visdom til Grund for disse Udtalelser, men man maa dog ligesom over for de gamle Orakelsvar undersøge, hvordan saadanne Udtalelser egentlig skal forstaaes, hvad man egentlig skal lægge ind i dem. Jeg erkender, at jeg for mit Vedkommende har været tilbøjelig til mest at hæfte mig ved Regnskaberne og har ment, at jeg ud fra dem kunde drage mine Slutninger ogsaa for den nærmeste Tid, thi hvad Finanslovsforslaget angaar og de Kommentarer, Finansministeren knytter dertil, har det jo saa ofte vist sig, at man ikke kan faa nogen paalidelig Vejledning derigennem. Selv den højtærede Finansminister, som sidder inde med hele Materialet, kan ikke orientere sig. Endnu i Oktober Maaned, naar Regnskabsmaterialet for de indirekte Skatter og Ligningsmaterialet for de direkte Skatter foreligger for ham, men ikke for os andre, kan han ikke angive Indtægterne blot nogenlunde rigtigt. Selv